

Europass Teacher Academy

**Art as Therapy: Self-Expression and Special
Needs in Art Education**

Teacher Trainer: Monica Ogaz

Participant: Zrinka Zokić

Florence/February 19th-24th 2024

1. dan - Ponedjeljak, 19.2.2024.

- Predstavljanje sudionika
- Uvod u tečaj
- Upoznajmo se međusobno
- Osnove psihologije umjetnosti

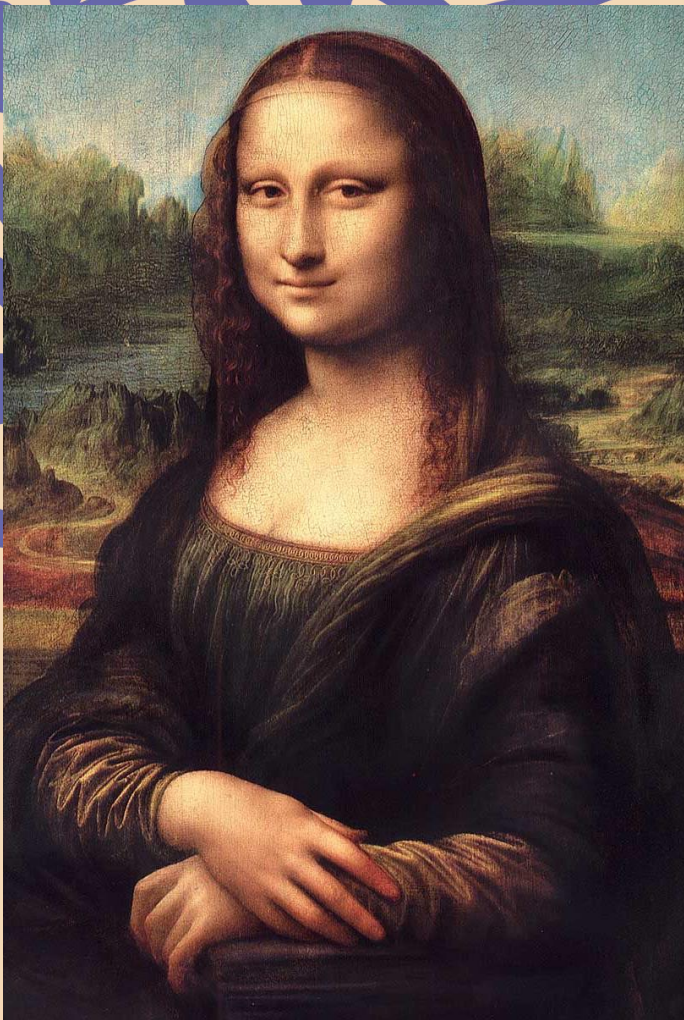
Umjetnost

- Ljudske aktivnosti usmjerene na stvaranje djela u kojima se prepoznaje estetska vrijednost pomoću oblika, boja, zvukova, riječi.
- Sva umjetnička djela nastala u određenom povijesnom razdoblju.
- Skup tehnika i pravila diktiranih iskustvom i proučavanjem koja služe za obavljanje određenih aktivnosti; talijanska riječ mestiere.
- Vještine i sposobnosti.

Psihologija

- Znanost koja proučava fenomene mentalnog i emocionalnog života čovjeka.
- Konkretno: kognitivni procesi (načini na koje poznajemo vanjski svijet, kao što su osjeti, percepcija, pažnja, pamćenje, mašta, mišljenje, komunikacija, jezik) i dinamički procesi povezani s potrebama i unutarnjim motivacijama koje nas potiču na interakciju sa svijetom, a vezano uz naše psihofiziološke reakcije.

Estetika

Što čini ljepotu bila je tema o kojoj se mnogo raspravljalo u zapadnoj umjetnosti. U grčko doba, filozof Aristotel smatrao je da je ljepota funkcija i proporcija, dok je početkom 1700-ih, grof od Shaftesburyja tvrdio da su dobrota i ljepota jedno te isto. Godine 1735. njemački filozof **Alexander Baumgarten** postavio je pitanje 'Što je ljepota?' i od tog trenutka naše moderno tumačenje riječi počinje se razvijati. Koristio je riječ '**estetika**' da bi opisao svoj proces razumijevanja što nešto čini lijepim ili ružnim i kako donosimo te prosudbe. Pojam 'estetika' izveden je iz grčke riječi 'aesthesis' što znači opažanje. Kasnije je filozof **Immanuel Kant** pokušao razjasniti što je estetika značilo pisanjem Kritike prosuđivanja, u kojoj je pokušao razraditi kako analizirati ljepotu, kao i ukus, i uzvišeno. Zaključio je da **ne postoji znanstveno pravilo za određivanje što je ljepota**, jer je ona subjektivna i u oku promatrača.

Denis Dutton:

WHAT IS BEAUTY?
Ask DARWIN!!!!....

A Darwinian theory of beauty

https://www.ted.com/talks/denis_dutton_a_darwinian_theory_of_beauty

PSIHOLOGIJA UMJETNOSTI

Istraživanje i proučavanje ljudskog ponašanja primjenjujemo na umjetnički i estetski kontekst. Istraživački studiji uključit će proučavanje kognitivnih procesa uključenih u "umjetničko ponašanje" (stvaranje i izvođenje umjetničkog djela) i u "estetsko ponašanje" (umjetničko ostvarenje).

Oba ova ponašanja zapravo karakterizira obavljanje aktivnosti koje se temelje na psihološkim procesima i čimbenicima kao što su: motivacija, pamćenje, emocije, inteligencija, percepcija, reprezentacija, imaginacija, odnosno sve kognitivne funkcije.

Main pioneers

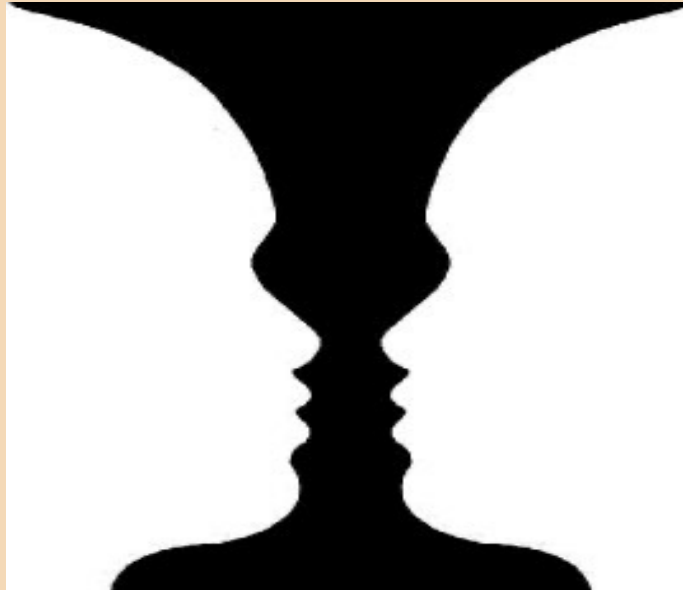
Prolegomena zu einer Psychologie der Art as Experience was published in 1934, Architektur (1886) , [Heinrich Wölfflin](#)

Art as Experience , John Dewey, 1934,

Gestalt Psychology 1950 - Frits Perls

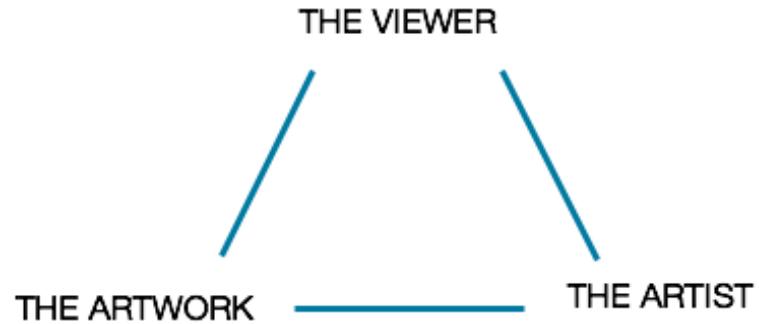
Toward a Psychology of Art, Rudolf Arnheim, 1966

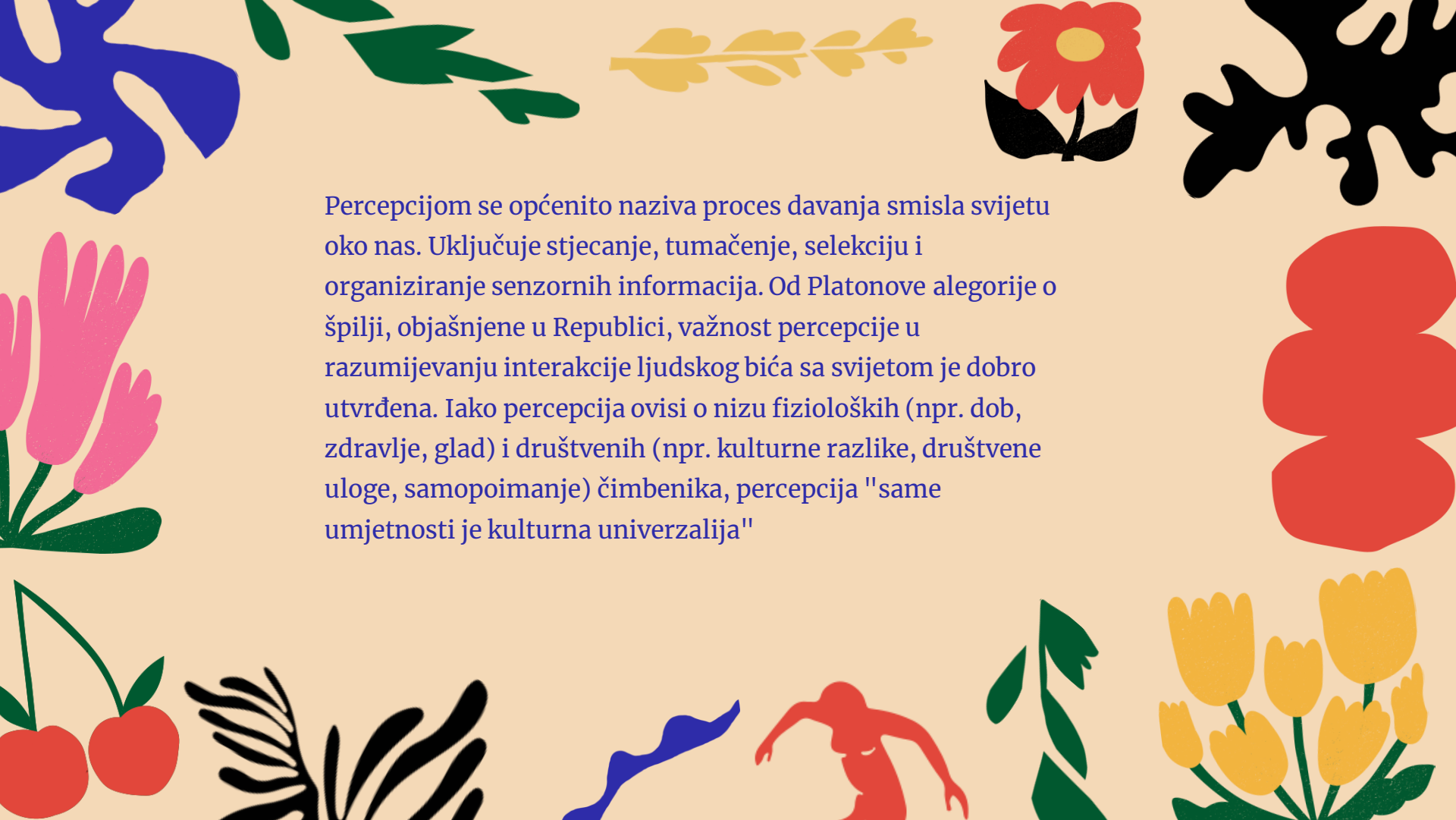
- All perceiving is also thinking, all reasoning is also intuition, all observation is also invention.»<sup>[L
SEP]</sup>
- *Rudolf Arnheim, Art and Visual Perception: A Psychology of the Creative Eye (1954)*

THE ARTISTIC PHENOMENON

is the effect of the interaction between the artist, the work and the viewer

Percepcijom se općenito naziva proces davanja smisla svijetu oko nas. Uključuje stjecanje, tumačenje, selekciju i organiziranje senzornih informacija. Od Platonove alegorije o špilji, objašnjene u Republici, važnost percepcije u razumijevanju interakcije ljudskog bića sa svijetom je dobro utvrđena. Iako percepcija ovisi o nizu fizioloških (npr. dob, zdravlje, glad) i društvenih (npr. kulturne razlike, društvene uloge, samopoimanje) čimbenika, percepcija "same umjetnosti je kulturna univerzalija"

UMJETNIČKI FENOMEN

THE ARTIST

Skup kognitivnih i izvršnih procesa koji dovode do spoznaje umjetnika, njegove sposobnosti, motivacije, svijeta emocija, kreativnog kapaciteta.

UMJETNIČKO PONAŠANJE

THE VIEWER

Skup kognitivnih procesa koji dovode korisnika do utvrđivanja umjetničke kvalitete djela i uživanja u njemu, njegove osobnosti, razine iskustva i znanja o umjetnosti, emocija koje osjeća pred radom i emocionalnih prethodnika.

ESTETSKO PONAŠANJE

THE OBJECT

Svi aspekti koji se odnose na značenja i sadržaje, korišteni izražajni stil, tehničke rezultate.

UMJETNIČKO DJELO

ESTETSKO PONAŠANJE – UNUTARNJE I VANJSKE VARIJABLE

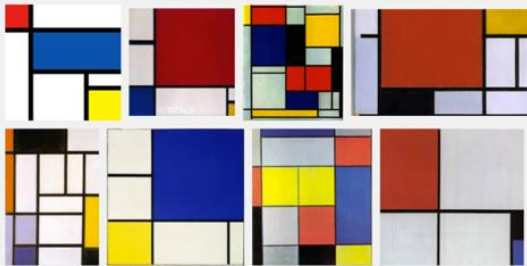
THE CYCLE OF THE AESTHETIC EXPERIENCE:

- Perception work of art
- Phase of contemplation
- Acme
- Decrease through saturation mechanisms

P.Mondrian, 1872 - 1944

2. dan-Utorak, 20.2.2024.

- Emocije i boje u učionici i izvan nje
- Boje i samoizražavanje
- Praktična aktivnost-Intuitivno slikanje

TEMELJNI ELEMENTI U UMJETNIČKOM JEZIKU

- Točke i linije
- Svjetlo
- Boja
- Kompozicija

UMJETNIČKO DJELO

1. Opis
2. Analiza
3. Tumačenje/Interpretacija

Handwritten pink text, possibly a signature or name, written in a stylized, cursive font.

Rad s emocijama

Različite vrste umjetnosti potiču empatiju. Pomažu učenicima prepoznati i obraditi emocije. Pružaju sigurne prilike za vježbanje donošenja odluka. Kada učenici stvaraju umjetnost zajedno, oni ulažu u rezultat. Umjetnost motivira učenike da vježbaju vještine međuljudskih odnosa na autentičan način.

Anna Llenas

- slikovnice: Raznobojno čudovište, Il buco, La joya interior...
- Diario de las Emociones/Dnevnik emocija (mnoštvo aktivnosti)

Intuitivno slikanje uz glazbu i kotač emocija

ART BRUT

'Art brut' & "outsider art" (term coined by French artist Jean Dubuffet and English translation by art critic Roger Cardinal in 1972) describes art created outside the boundaries of official culture.

psychiatric hospital patients and children, but also self-taught or naïve art makers that have little or no contact with the mainstream art system

www.artbrut.ch/

ART THERAPY AND ART AS THERAPY

3. dan - Srijeda, 21.2.2024.

- Umjetnost i priroda
 - Svjesna/Mindful fotografija
 - Aktivnost na otvorenom
-
- Umjetnost kao terapija i umjetnička terapija dva su aspekta dubokog iscjeljujućeg potencijala kreativnog procesa koji uključuje vizualnu umjetnost.
 - Društvo za psihologiju estetike, kreativnosti i umjetnosti (APA div.10)
 - Američko udruženje Art Terapije

ART THERAPY

Likovna terapija je klinička disciplina koja uključuje i modalitete iscjeljivanja stvaranja umjetnosti i procjenu umjetničkih djela od strane kvalificiranih stručnjaka upućenih u psihološku analizu.

Stvaranje umjetnosti uglavnom je **nesvjestan proces koji pruža prozor u um stvaratelja**. Analizom vizualnih elemenata kao što su položaj slike na stranici, odabrane boje, vrsta stvorenih linija, korištenje prostora, broj i integracija nacrtanih stavki te vidljivo kretanje slike, **psiholog, art terapeut ili drugi educirani stručnjak može procijeniti emocionalno stanje osobe, pružiti terapiju i pratiti napredak osobe analizom naknadnih radova.**

BRIEF HISTORY ABOUT ART THERAPY

- 18th century: use of the arts in the 'moral treatment' of psychiatric patients
- 1942, British artist Adrian Hill coined the term “art therapy” while recovering from tuberculosis in a sanatorium. At around the same time as Hill, Margaret Naumburg as an educator, and Edith Kramer and Edward Adamson as artists, began practicing.
- 1964 The British Association of Art Therapists was founded
- 1969 The American Association of Art Therapists was founded

Umjetnost kao terapija manifestira se u aktivnom obliku kroz umjetnikovu priliku za **samoizražavanje** i u receptivnom obliku kroz odgovor gledateljske publike.

Umjetnikovo iskustvo stvaranja smislenog umjetničkog djela i sposobnost publike da prepozna njegovo značenje mogu dovesti do mnoštva iscjeljujućih odgovora, uključujući povećani **pozitivan učinak, opuštanje, katarzu, društvenu koheziju** i ojačanu duhovnost.

Kreativni proces također može djelovati kao analgetik za umjetnike i daje snagu da im pomogne u oporavku od bolesti.

ART AS THERAPY

APPLICATION FIELDS

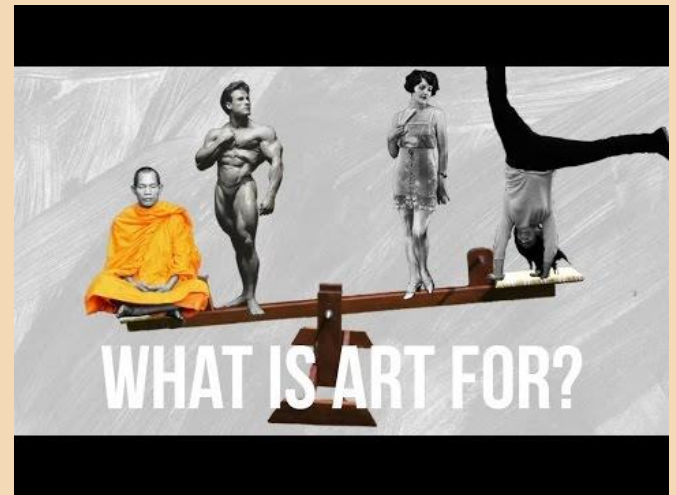

THE HEALING POWER OF ART

Art as Empowerment: The Virtue of Art Therapy | Ann Lawton | TEDxUWRiverFalls

<https://www.youtube.com/watch?v=bPszGBfjuOY>

<https://www.youtube.com/watch?v=4BZynyGzyow>

AKTIVNOST-Što je za vas umjetnost? Stvorite slogan.

Maska

Terapija maskama može pomoći djeci da daju "lice" svojim nevidljivim ili skrivenim osjećajima. Za djecu koja se nose s velikim osjećajima poput depresije, tjeskobe, ljutnje ili straha, izrada maski može pomoći u stvaranju vizuala za osjećaj koji pokušavaju razumjeti.

Art can heal PTSD's invisible wounds
https://www.ted.com/talks/melissa_walker_art_can_heal_ptsd_s_invisible_wounds

4. dan - Četvrtak, 22.2.2024.

- Osnove terapije umjetnošću
- Umjetnost i zdravlje
- Praktična aktivnost-Intuitivno crtanje/Aktivno slušanje

POSITIVE EFFECTS OF ART MAKING ACTIVITIES!

- Umjetnost oslobađa od stresa, odvlači pažnju, daje vašem mozgu odmor od uobičajenih misli
- Umjetnost potiče kreativno razmišljanje - poboljšava vještine rješavanja problema i potiče različito razmišljanje te vam omogućuje da dođete do vlastitih jedinstvenih rješenja
- Umjetnost podiže samopoštovanje i samoučinkovitost te pruža osjećaj postignuća
- Umjetnost Podržava kognitivne i fizičke vještine (i.d. pamćenje, pažnja, percepcija, pokret, vježbanje)
- Stvaranje umjetnosti povećava neurotransmiter dopamin za "dobar osjećaj".
- Sati umjetnosti povećavaju plastičnost mozga, fluidnu inteligenciju, IQ i pažnju. Poboljšavaju cjelokupno ponašanje i smanjuju impulzivnost.
- Umjetnost povećava empatiju, toleranciju, osjećaje ljubavi, pozitivno razmišljanje
- Umjetnost pomaže u traumi gdje riječi nisu moguće.

1. Kreativnost ne treba smatrati zasebnom mentalnom sposobnošću već karakteristikom našeg načina razmišljanja, znanja i donošenja odluka.
2. Čini se da kreativnost proizlazi iz višestrukih iskustava, zajedno s dobro podržanim razvojem osobnih resursa, uključujući osjećaj slobode da se krene dalje od poznatog.
3. Čini se da se kreativnost izražava kroz kognitivne, afektivne i imaginativne procese. Oni se spajaju i podržavaju vještine predviđanja i dolaska do neočekivanih rješenja.
4. Čini se da je najpovoljnija situacija za kreativnost međuljudska razmjena, pri čemu su pregovaranje o sukobu i usporedba ideja i djelovanja odlučujući elementi.
5. Čini se da kreativnost pronalazi svoju snagu kada su odrasli manje vezani uz preskriptivne metode, već umjesto toga postaju promatrači i tumači problematičnih situacija.
6. Čini se da je kreativnost omiljena ili nepoželjna prema očekivanjima učitelja, škola, obitelji i zajednica kao i društva u cjelini prema načinu na koji djeca percipiraju ta očekivanja.
7. Kreativnost postaje vidljivija kada se odrasli više trude posvetiti kognitivnim procesima djece nego rezultatima koje postižu u raznim područjima djelovanja i razumijevanja.
8. Što su učitelji više uvjereni da intelektualne i izražajne aktivnosti imaju i mogućnosti umnožavanja i objedinjavanja, to više kreativnost favorizira prijateljsku razmjenu s maštom i fantazijom.
9. Kreativnost zahtijeva da škola znanja pronade veze sa školom izražavanje, otvaranje vrata u stotinu dječjih jezika.

- odaberite likove/kipove
- kreativno pisanje (2 scenarija)
- odaberite onaj koji vam se više sviđa
- izrada maski
- odabir glazbe (zvučni zapis priče)
- dijalozi
- dvostruka izvedba sa/bez maski/glazba/bez glazbe/bez govora/s govorom
- grupna analiza/pogađanje

Autism & Art Therapy

Autism is a neurological condition present at birth, whose precise cause is as yet unknown. The symptoms of autism include repetitive or compulsive behaviors, social impairment, problems with communication and trouble processing sensory information (such as hypersensitivity to sounds, smell).

The most popular treatment is behavior modification therapy.

ART THERAPY IS USEFUL BECAUSE:

-Art offers a way for people who have trouble “speaking their mind” with words to express themselves directly, without words. In Autism verbal self-expression and language is often especially difficult.

-Expressing feelings and ideas through images is very natural for Autism people because they are very visual.

-People with autism may also struggle to comprehend other people’s perspectives; looking at a peer’s art work offers a concrete way to “see” another person’s point of view. Working together on group projects fosters cooperation, teamwork and a sense of acceptance.

-Art is naturally enjoyable for almost all children, autistic or not, they are more likely to tolerate textures and smells, sounds. FUN

Kids get enjoyment, stress relief and a boost to their self confidence from tackling art projects or simply exploring art materials. That they are practicing life skills while doing so may not enter their minds.

www.arttherapy.org

Depression & Art Therapy

A depressive disorder is an illness that involves the body, mood, and thoughts. It interferes with daily life, normal functioning, and causes pain for both the person with the disorder and those who care about him or her. Without treatment, symptoms can last for weeks, months, or years. Depression is a common but serious illness, and most people who experience it need treatment to get better.

Symptom: frequent crying and overwhelming feelings of sadness, Feelings of hopelessness, Changes in sleep such as excessive sleeping, anxiety, Anger, Difficulty enjoying previously-enjoyed activities, Unexplained physical ailments such as headaches or muscle pain. Difficulty concentrating, Changes in weight or eating habits. Thoughts of suicide.

Art therapy has become an effective treatment in supporting, releasing, and integrating these symptoms supporting patients in exploring depression via the senses. Although art might seem less conventional, it can be just as effective as talk therapy because it utilizes the whole body experience and not just the intellect.

ART THERAPY IS USEFUL BECAUSE:

- Art therapy supports our process when words are not enough.
- Creating art is at the heart of expression and emotion, supporting your capacity to feel again. Once you have created and externalized a part of yourself as something concrete and tangible, it is easier to acknowledge that such an emotion existed in the first place. By creating, you give yourself permission and voice to that which is difficult to speak. You might feel a sense of relief or a movement of your depression once you have transferred it onto your canvas.

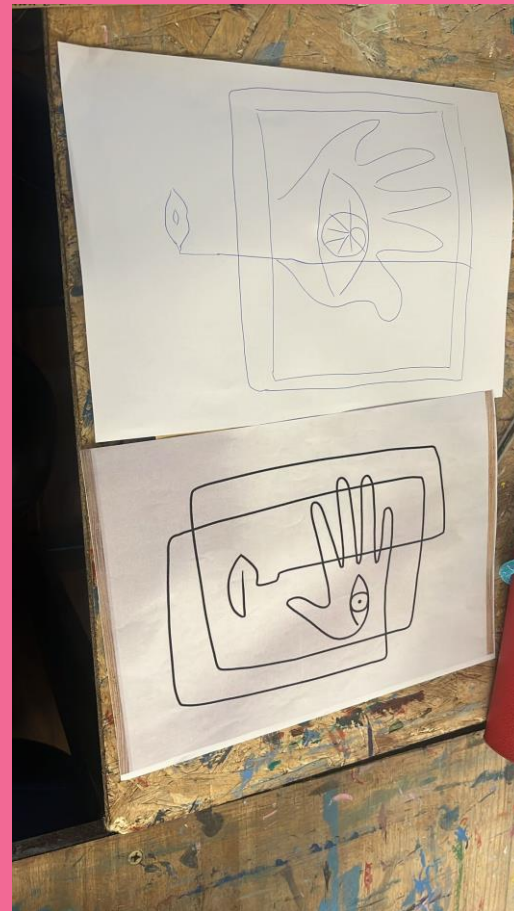

Život sa senzornim preopterećenjem

<https://www.youtube.com/watch?v=K2P4Ed6G3gw>

AKTIVNOST-Vježba aktivnog slušanja

AKTIVNOST-Objavljujem sve svoje etikete/dobre i loše strane

Radionica s glinom

CREATIVE THINKING

- Kreativno razmišljanje je sposobnost drugačijeg gledanja na stvari i pronalaženja novih načina rješavanja problema. Vještine kreativnog razmišljanja definitivno nisu samo za 'kreativne tipove' poput umjetnika i glazbenika. Svatko može imati koristi od kreativnog razmišljanja s vremena na vrijeme.
- Za poboljšanje kreativnog razmišljanja: Razmišljajte, slušajte glazbu, krećite se, postavite vremenska ograničenja, meditirajte, izađite iz svoje zone udobnosti, gledajte izvan okvira

Kaufmann and Beghetto introduced a "four C" model of creativity:

Mini-c ("transformative learning" involving "personally meaningful interpretations of experiences, actions and insights")

Little-c (everyday problem solving and creative expression)

Pro-C (exhibited by people who are professionally or vocationally creative though not necessarily eminent)

Big-C (creativity considered great in the given field). This model was intended to help accommodate models and theories of creativity that stressed competence as an essential component and the historical transformation of a creative domain as the highest mark of creativity.

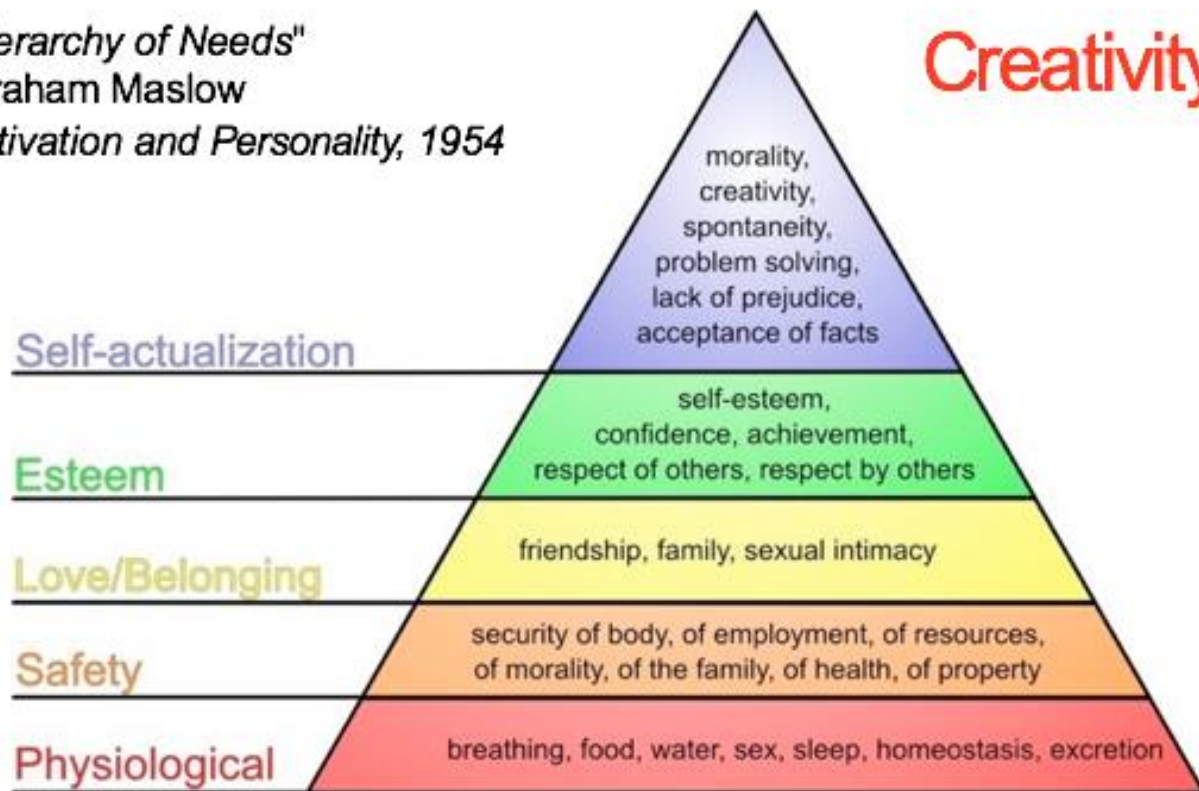
Four C's of Creativity Matched up to Issues in the Field

	mini-c	little-c	Pro-c	Big-C
Best assessment?	Self-assessments microgenetic methods	Teacher/parents/peer ratings psychometric tests (e.g., Torrance tests,) consensual assessment	Consensual assessment citations/peer opinions prizes/honors	Major prizes/honors historiometric measures
Domain-specific or general?	Likely both	Likely both	Mostly domain- specific	Domain-specific
Best motivation?	Probably intrinsic	Probably intrinsic	Both contribute	Both contribute
Relation to mental illness?	Probably none	Believed, but likely very little	Evidence suggests links, dependent on domain	Some evidence to suggest links
Example of researchers	Mark Runco	Ruth Richards	Greg Feist	Dean Simonton

"Hierarchy of Needs"
Abraham Maslow
Motivation and Personality, 1954

Creativity

"They are less enculturated, less afraid of what others might say, less afraid of their own impulses, more self-accepting. Less controlled, less inhibited, less planned, less "willed." Nutty, silly, crazy."

UMJETNOST U NAŠEM MOZGU

**ANALYTIC
THOUGHT**

LOGIC

LANGUAGE

REASONING

SCIENCE - MATH

WRITTEN

DETAILS

SEQUENTIAL

HOLISTIC THOUGHT

CREATIVITY

IMAGINATION

INTUITION

INSIGHT

3D FORMS

BIG PICTURE

INTUITIVE

"The great pleasure and feeling in my right brain is more than my left brain can find the words to tell you."

Roger Sperry (Nobel Prize in Physiology of Medicine in 1981, functional *specialization* of the cerebral hemispheres, *Split Brain Experiments*)

INSTALACIJA...RASTANAK

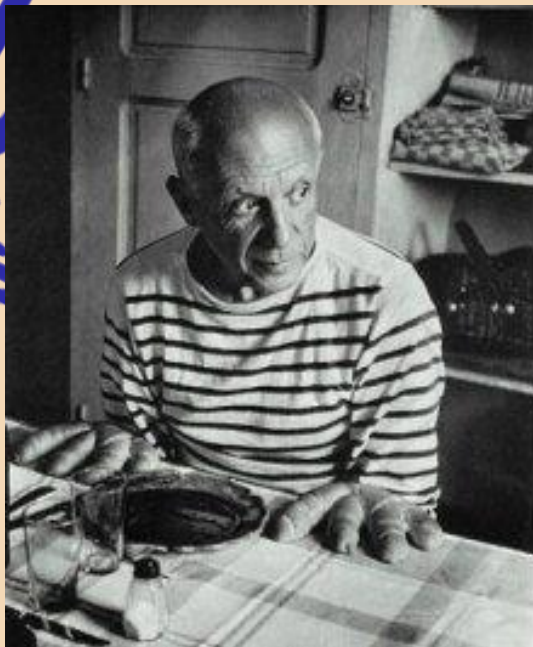

PRIMJENA

“Every child is an artist.
The problem is how to
remain an artist
once we grow up”
- Pablo Picasso

Before a child speaks, it sings.
Before they write, they paint.
As soon as they stand, they dance.
Art is the basis of human expression

Phyllicia Rashad

